

KAFDAĞI'NIN ARDINA YOLCULUK

Gülten Dayıoğlu 1935 yılında Kütahya'nın Emet ilçesinde doğdu. Öğreniminin bir bölümünü Anadolu'nun çeşitli yerlerinde yaptı. İstanbul'da Atatürk Kız Lisesi'ni bitirdi. Bir süre İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde okudu. Dışarıdan sınavlara girerek ilkokul öğretmeni oldu. 1977 yılında bu görevinden ayrıldı. Romanlar, öyküler, radyo ve televizyon oyunları yazdı. Yurtdışındaki işçi çocuklarının eğitim sorunları ile ülkemizdeki ilköğretim düzenini irdeleyen araştırmalar yaptı. Halen yoğun biçimde yazmayı sürdüren Gülten Dayıoğlu'nun yayımlanmış kitaplarından bazıları şunlardır:

Fadış, Dört Kardeştiler, Yurdumu Özledim, Suna'nın Serçeleri, Ben Büyüyünce, Dünya Çocukların Olsa, Akıllı Pireler, Işın Çağı İnsanları, Ölümsüz Ece, Kaf Dağı'nın Ardına Yolculuk, Leylek Karda Kaldı, Kırmızı Bisiklet, Okyanuslar Ötesine Yolculuk, Kenya'ya Yolculuk, Mısır'a Yolculuk, Meksika'ya Yolculuk, Yeşil Kiraz, Yeşil Kiraz 2, Yada'nın Gizilgücü, Mo'nun Gizemi, Mo'nun Gizemi 2- Otran, Yanardağın Yankısı, Ece ile Yüce 1-5, İz Sürücü Köpekler Serisi 1-10.

Gülten Dayıoğlu'nun
YKY'deki kitapları:

- Okyanuslar Ötesine Yolculuk (1992)
Yeşil Kiraz (1992)
Kenya'ya Yolculuk (1993)
Mısır'a Yolculuk (1994)
Yeşil Kiraz 2 (1995)
Meksika'ya Yolculuk (1995)
Hindistan'a Yolculuk ve Nepal Gezisi (1996)
Yanardağın Yankısı (2021)
Yüzler ve Sözler (2023)
Gizemli Buzullar Kıtası Antarktika ve
Patagonya'ya Yolculuk (2024)
Bambaşka Bir Ülke Amerika'ya Yolculuk (2024)
Ece ile Yüce 1-5 (2024)
Kangurular Ülkesi Avustralya'ya Yolculuk (2025)
Efsaneler Ülkesi Çin'e Yolculuk (2025)
Kafdağı'nın Ardına Yolculuk (2025)

İz Sürücü Köpekler - A Takımı

- 1- A Takımı Doğuyor (2024)
- 2- A Takımı İz Sürmeyi Öğreniyor (2024)
- 3- Cılızım'ın Başı Dertte (2025)
- 4- Koş Cılızım Koş (2025)
- 5- Kayıp Çocuğun Peşinde (2025)
- 6- Çokbilmiş Kahraman Oluyor (2025)
- 7- Astronot Köpek Laika'nın Anısına (2025)
- 8- Sibiryalı Kurnaz Tilki ile Karabey (2025)
- 9- Köpek Otelinde Dönen Dolaplar (2025)

GÜLTEN DAYIOĞLU

Kafdağı'nın Ardına
Yolculuk

YAPI KREDİ YAYINLARI

İçindekiler

SİNGAPUR • 19
Botanik Bahçesi • 30

TAYLAND • 37
Pattaya • 45
Rose Garden • 47

FİLİPİNLER, MANİLA • 57

JAPONYA • 65
Japon Halkı • 68
Ev Yaşamı • 71
Trafik • 78
Teknoloji • 80
Disneyland • 99
Serüvenler Beldesi • 108

HONG KONG • 132

SEUL • 147

FOTOĞRAFLAR • 149

Uzak Doğu denince hep KAFDAĞI'NIN ARDI sözleri dolandır dilime. Sanıyorum, çocukluğumda dinlediğim doyumsuz masalların etkisi var bu çağrışımda.

Yıllar yılı hiç geçit vermeyen Kafdağı'nı aşıp Uzak Doğu'daki gizemli dünyayı görme düşleri kurdum. Ve bir gün düşlerim gerçekleşiverdi.

Yolculuk başlarken, hem coşkulu hem de kuşkuluydum. Uzak Doğu'da düşlediklerimi bulabilecek miydim? Yoksa o masal beldelerinin yerinde yellere mi esiyordu?

Bugüne değin, yabancı ülkelerde pek çok gezi yaptım. Mısır dışında hiçbir gezi beni Uzak Doğu gezisi kadar etkilemedi. Yola çıkarken, sanki uçakta değil de zümrüdüanka kuşunun kanatlarımdaydım.

Uçak hareket ettiğinde, tepeden tırnağa göz kulak kesilmiştim. Her şeyi görmek, duymak, sormak, öğrenmek istiyordum. Bir solukluk sürenin bile boşa geçmesine gönlüm razı değildi. Çünkü Uzak Doğu gezisini sevgili okuyucularım için yazmaya kararlıydım. Her şey eksiksiz olmalıydı. Okuyucularım, gezi izlenimlerini okurken, oralara gitmişe dönmeliydi. Bu yüzden, teybimle fotoğraf makinem gezi süresince hiç elimden düşmedi. Tokyo, DISNEYLAND'de, fotoğraf makinemin objektif kapağına, balık şekeri sivaşıncaya dek...

Uçak yükselir yükselmez, hemen izlenimlerimi teybe aktarmaya giriştim. İşte ilk görüşler, ilk duyuşlar:

Uzak Doğu'ya Türk Hava Yolları'nın Airbus (hava otobüsü) tipi uçağıyla gidiyorduk. Kafdağı'nın ardına, kendi

uçağımızla uçmak beni çok etkiledi. Uçak sanki öz malımmış gibi koltuklarım kabardı. Sonra birden, Kurtuluş Savaşı'mızı anımsadım. Kağnılarla, hatta sırtlarında mermiler taşıyarak düşmanı kovan dedelerimiz, ninelerimiz canlandı belleğimde. Keşke bu günleri onlar da görebilselerdi, diye geçirdim içimden.

Uçakta, başta Uzak Doğu olmak üzere, çeşitli uluslardan yolcular var. Hatta biz Türkler azınlıktayız. Öyle bir göneniyorum ki!.. Görkemli bir salon görünümündeki bu uçakta insan kendini evinde sanıyor. Hostesler güler yüzlü. Yolculukla ilgili bilgi veren kaptan pilotun sesi, dirlik ve güven verici.

Yolculuğun en olumsuz yanı, uçuş süresinin uzunluğu. Uzak Doğu gezisi sırasında, belli aralıklarla otuz saat uçacağız. Bir o kadar da dönüş yolculuğu sürecektir.

İlk durak, Hindistan'ın Bombay Havalimanı. Oraya ulaşmak için aralıksız yedi saate yakın uçmamız gerekiyor. Bu bilgileri aldıktan sonra, biraz canım sıkılıyor. "Onca zaman nasıl geçecek?" diye kaygılanıyorum. Daha doğrusu biraz da korkuyorum. Ama kısa bir süre sonra, sıkıntıdan, korkudan sıyrılıyorum. Çevremdeki yolcuları incelemeye girişiyorum.

Hintli ile Amerikalı, Çinli ve Fransız, Japon, Afrikalı, Yunan, Koreli, Avustralyalı, Türk, İtalyan, İspanyol, Malezyalı... yan yana, diz dize, omuz omuza oturmaktalar. Hepimiz, yazgı birliği edip koca kuşun karnına dolmuşuz.

Bakıyorum, herkes birbirine dostça davranıyor. Herkes birbirini tedirgin etmemeye özen gösteriyor. Önümde oturan beyaz entarili, süslü takkeli, siyah bir yolcu, bana battaniye, eşime yastık veriyor. İşaretle, bunları örtünüp uyuyun, diyor. Bunu yaparken öylesine sevecen ki!.. Oysa onunla biz, ayrı kıtaların, ayrı ırkların, ayrı dil ve inançların insanlarıyız. Ama

aramızda, bir anda sevgi ve dostluk oluştu. Uçağa yerleşirken eşim ona yardım etmişti. Şimdi o da bize elindeki fazla yastıkla battanileri veriyor.

Daha sonra başka yabancılarla da benzer dostluklar kurduk. Biraz ötede, genç bir kadın oturuyor. Kucağında ilginç bir bebek var. Çocuk, çekik gözlü Çinli ama sarışın. Bu görünüm çok hoşuma gidiyor. Bebeğe ilgi gösteriyorum. Onunla karşıdan karşıya dost oluyoruz. Boynuna bağlı mama önlüğünü, yüzüne kapatıp çekerek bana, “Ceee!” yapıyor. O denli sevimli ki sarışın Çinli bebek, yerimden kalkıp onu okşamaya gidiyorum. Annesiyle tanışıyoruz. Hanım, Amerikalı. Bebeğin babası Çinli. Bebek İspanya’da doğmuş. Babasının işi oradaymış. Anne tuvalete giderken, bebeği bana bırakıyor. Minik Çinli, annesinden ayrılmak istemiyor. Annesi ona bir şeyler söylüyor. Gülmeye başlıyor bebecik. Hem Çince hem de İngilizce öğreniyormuş. Ayrıca, İspanya’da ev hizmetine gelen İspanyol kadının dilini de anlıyormuş. Bir yaşına gelmeden, üç dili anlayan bir bebek, gerçekten ilginç değil mi? Annesini beklerken, ona “tel sarar” oyununu öğrettim. Yolculuk boyunca hep ellerini iki yana döndürerek, tel sardı durdu. Bu arada bir tane de Türkçe sözcük öğrettim (anne). Bu sözcüğü birkaç kez yineleyince, papağan gibi bellemesin mi? Sonradan annesi, oğlancığım diline doladığı bu sözün anlamını sordu. “Anne” demek olduğunu anlayınca, pek hoşnut oldu.

Dostça yaklaşımı, kimse geri çevirmiyor. Hangi ulustan olursa olsun, bugüne değin, dostluk çağrımına hep dostlukla karşılık aldım. Bu konunun altını şu nedenle çiziyorum: Sevgiyi, dostluğu, arkadaşlığı başlatmak çok önemli. Kabuğuna çekilip de başkasından ilgi beklemek yararsız. Bu tutum, çekingenden öte, bir tür tembellik bence. Bu yüzden insanlar arasında buz dağları oluşuyor inancındayım.

Uçağın en ilginç yolcuları, çocuklar. Değişik yaşlarda, yirmi kadar çocuk var aramızda. Bakalım bu çocuklar yol boyunca ne yapacaklar, diye geçiriyorum içimden. Hostesler, küçükler için salıncağa benzer yataklar dağıttılar. Ötekilere de yaş düzeylerine göre, oyuncaklar, resimli kitaplar verildi. Bir süre bunlarla oyalandılar. Ama çok geçmeden sıkılıp ayaklandılar.

Çoğu, iş olsun diye tuvalete taşmıyor. Bu arada birbirlerini yan gözle süzmekten de geri kalmıyorlar. Bu çekingen bakışmalar, çok sürmedi. Nasıl oldu anlayamadım. Bir süre sonra öyle bir kaynaştılar ki!.. Koltuklar arasındaki geçitlere oturup işaretleyerek başlattılar dostluğu. Sonra bir koşu başladı. Kovalamacadan saklambaca kadar vardı bu kaynaşma. Hostesler yumuşak yumuşak çıkıyorlar. Ama aldırın yok.

Onları izlerken, belki bir gün, birbirlerinin üstüne, bomba yağdırmak zorunda kalacaklar, diye düşünmekten kendimi alamıyorum.

Uçak yolcuları arasındaki hoşgörü ve uyum, yine dikkatimi çekiyor. Koşuşan çocuklara kızan olacak mı, diye tedirgin bekliyorum. Yolcular arasında oluşan dostluk havasının nedeni, hence, amaç birliği. Herkesin amacı ilk durak olan Bombay'a sağlıklı ulaşmak. İnsanlar arasındaki uyumu bu amaç birliği oluşturuyor. Demek ki yeryüzündeki tüm insanlar, insanca bir amaç çevresinde birleşeler düşmanlık ve savaş, giderek yerini dostluğa ve barışa bırakabilir. Neden olmasın?..

Hostesler, yolculara hizmet yarışı içindeler. Bizleri evlerine gelen konuklarımızı gibi içtenlikle ağırlamaya çabalıyorlar. Uzun yolculuğun rahat geçmesi için ellerinden geleni yapıyorlar. Önce hepimize patik dağıttılar. Kunduralarımızı

* 1995 yılında şehrin adı değiştirilerek Mumbai oldu. Mumbai Hint tanrıçası Mumba'dan türetilmiş bir isim.

çıkartıp onları giydik. Ayaklarımızı altımıza aldık, öyle bir rahat ettik ki!.. Sonra siyah satenden yapılma göz maskeleri verdiler. Aydınlıkta uyuyamayanlar, bu maskelere pek sevin-diler. Pek çok yolcu hemen maskelerini takıp uykuya geçti. Deniz yüzünden on bin metre yükseklikte uçuyoruz. Ama yol-cular, sanki evlerindeymiş gibi mışıl mışıl uyuyorlar. Hem de horlamacasına!.. Bu sırada uçağımız Orta Asya üzerinde yol alıyor. Atalarımızın onca yolu at sırtında geçerek Anadolu'ya gelişleri canlanıyor gözümde. Orta Asya'yı uçakla geçmek bile ürküntü veriyor.

Tam ürküyü, korkuyu içimden söküp atmış, çevreyi göz-lemeye başlamıştım ki birden pilotumuzun sesiyle irkildim. "Kemerlerinizi bağlayın. Sigaraları söndürün!.." Duyurusu pek iyi haber değildi elbet. Ne oluyoruz demeye kalmadan uçak, dalgalı denizde yol alan gemi gibi sağa sola yalpalamaya başladı. Meğer, içimden söküp attım sandığım korku pusudaymış. Hoop diye gelip yeniden yüreğime çöreklenmesin mi?..

Güler yüzü hostesler durumu açıkladılar: Uçak hava boş-luğuna girmiş. Bir süre yolculuk böyle geçecekmiş... Tehlike söz konusu değilmiş. Neyse yüreğime biraz olsun su serpildi. Yine çevreme yöneldim.

Orta bölümde oturan iri yarı siyah yolcu, benden daha çok korktu besbelli. Ne yapacağını, nasıl oturacağını bilemedi bir süre. Önce ayaklarını toplayıp altına aldı. Koltukların iki yanına atın eyerine yapışır gibi sımsıkı tutundu. Ne var ki iri gövdesi, olduğu yere sığmadı. Sallantıdan kaç kez burun üstü kapaklanacak duruma geldi. Yüzü, korkudan öyle bir gerilmişti ki!.. Dişlerini sıktıkça, çene kemikleri kalıp gibi ortaya çıkıyordu. Gözlerinin akları da artmış gibi geldi bana.

Onun gerginliği bana da geçiyordu. Başımı öte yana çevirdim. Kısa süre sonra bir de baktım, hostes o yolcunun